

Door de tijd heen

De volgende historische beschrijvingen hebben te maken met het uitbreken van ziekten en staan in willekeurige volgorde:

- 1 Na de ontdekking van Amerika stierven miljoenen oorspronkelijke bewoners aan door Europeanen meegebrachte besmettelijke ziekten als waterpokken en griep.
- 2 Door slechte hygiëne en te dichte bebouwing ontstonden cholera-epidemieën in de arbeiderswijken van de eerste industriesteden.
- 3 Tijdens veldtochten in Europa stierf een deel van het Franse democratische revolutionaire leger aan paratyfus.
- 4 Tijdens en na de Eerste Wereldoorlog stierven wereldwijd meer dan 50 miljoen mensen aan de Spaanse griep.
- 5 De grote verspreiding van het aidsvirus in Amerika was te herleiden tot een steward van de vliegmaatschappij Canadian Air. Hij werd bekend als 'patient zero'.
- 6 Na de kruistochten arriveerden in Italiaanse steden schepen die met pest besmette ratten meebrengen. Aan deze ziekte stierf meer dan een derde van de Europese bevolking.

- 2p **9** Zet deze beschrijvingen in de juiste chronologische volgorde, van vroeger naar later. Noteer alleen de nummers.

Gebruik de bij vraag 9 staande zes beschrijvingen van epidemieën opnieuw.

Een bewering:

Tussen het uitbreken van een epidemie en migratie bestaat een verband.

- 2p **10** Licht dit met twee voorbeelden toe.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.